

96922 - Намози идайн барои мунфарид (танҳогузор) дар хона

савол

Оё ҷоиз аст, ки намози идро дар хона бихонам, зеро бо сабаби вазъи саломатиам ба масҷид рафта наметавонам?

Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Намози идайн бар асоси саҳеҳтарин гуфтаҳои донишмандон, бар ҳар як марди қодирӣ тавоно фарзи айн аст. Чуноне ки ин масъала дар ҷавоби саволи рақами (48983) баён карда шудааст.

Агар шумо бо сабаби вазъи саломатии худ ба онҷо рафта натавонед, ҳеҷ чизе бар шумо воҷиб нест. Оё ба шумо машрӯъ аст, ки онро дар хона анҷом бидиҳед? Дар ин масъала байни фақеҳон ихтилоф вуҷуд дорад, аксарияти донишмандон бар хилофи ҳанафиён бар инанд, ки ин чиз машрӯъ аст.

Музани аз Шофай (раҳмати Аллоҳ бар ӯ бод) дар китоби "Мухтасару-л-умм" (8/125) нақл кардааст: "Мунфарид (танҳогузор), мусофир, ғулом ва зан намози идайнро дар хонаи худ мехонанд." Поёни сухан.

Ал-Хурашӣ (моликӣ) гуфтааст: "Намози ид бо имом аз касе фавт гардад, мустаҳаб аст, ки онро бихонад. Аммо бояд онро бо ҷамоат ё бо танҳой анҷом дод? Дар ин масъала ду дидгоҳ вуҷуд дорад". Поёни сухан бо ихтисор аз китоби "Шарҳу-л-хурашӣ" (2/104).

Ал-Мардовӣ дар китоби "Ал-Инсоф" (ҳанбалӣ) гуфтааст: "Агар аз ӯ намоз (яъне намози ид) фавт гардад, барояш мустаҳаб аст, ки қазои онро бо ҳамон тарз анҷом бидиҳад (яъне ҳамон тавре, ки имом он намозро мехонад)." Поёни сухан.

Ибни Қудома дар китоби "Ал-Муғнӣ" (ҳанбалӣ) гуфтааст: "Ӯ ихтиёр дорад. Агар бихоҳад,

онро бо танҳой мехонад ва агар бихоҳад, онро бо ҷамоат мехонад". Поёни сухан.

Дар китоби "Ад-Дурру-л-мухтор маъа ҳошияти Ибни Обидин" (2/175) (ҳанафӣ) омадааст: "Агар намоз бо имом фавт гардад, ба танҳой намоз намегузорад". Поёни сухан.

Шайхул ислом Ибни Таймия дидгоҳи ҳанафиёро ихтиёр кардааст ва онро Шайх Ибни Усаймин (раҳмати Аллоҳ бар ӯ бод) роҷеҳ доништааст, чуноне ки дар "Шарҳу-л-Мумтӣ" (5/156) зикр шудааст.

Дар фатвои кумитаи доимии фатво (8/306) омадааст: "Намози идайн фарзи кифоя аст. Агар гурӯҳе онро ба ҷой оваранд, гуноҳ аз бақия соқит мегардад.

Агар он (намози идайн) аз касе фавт гардад ва дӯст дорад, ки қазои онро анҷом бидиҳад, иҷрои он барои ӯ мустаҳаб аст ва онро ба ҳамон тарз, вале бидуни хутба анҷом медиҳад. Ин дидгоҳи Имом Молик, Шофей, Аҳмад, Нахай ва дигар донишмандон мебошад. Асос дар ин маврид, сухани паёмбар (дуруд паёми Аллоҳ бар ӯ бод) аст, ки фармудааст: "Ҳаргоҳ ба намоз омадед, бо оромишу виқор ба намоз биравед, шитоб накунед, ҳар миқдоре ки ба имом расидед, он миқдорро бо ӯ бихонед ва баъд аз саломи имом, боқимондаи намозатонро қазо кунед".

Аз Анас (Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод) ривоят шудааст, ки агар намози ид бо имом аз ӯ фавт гардад, хонавода ва маволи (ғуломони озод карда шуда)-и худро ҷамъ менамуд, сипас Абдуллоҳ ибни Абуутба мавло (ғуломи озод карда шуда)-и ӯ аз ҷои худ бархоста, ба онҳо ду рақъат намоз мехонд ва дар он ду рақъат такбир мегуфт.

Касе, ки дар рӯзи ид (ба намози ид) ҳозир шавад, дар ҳоле ки имом хутба карда истода бошад, пас бояд ба хутба гӯш андозад ва баъд аз он, қазои намозро бихонад, то он ду манфиатро ба даст оварад.

Тавфиқ аз ҷониби Аллоҳ аст ва дуруд паёми Аллоҳ бар паёмбарамон Муҳаммад ва олу асҳоби ӯ бод". Поёни сухан.

Кумитаи доимӣ оид ба таҳқиқоти илмӣ ва фатводиҳӣ

Шайх Абдулазиз ибни Абдуллоҳ ибни Боз, Шайх Абдурраззоқ Аффифӣ, Шайх Абдуллоҳ ибни Ғадаён.

Аллоҳ донотар аст.